

Stvgr. Aftenblad 3/6-99

Nordmennene på Østfronten

Av Dennis Aske, Stavanger

Lørdag den 29. mai oppdager jeg med undring at Aftenbladet har viet en hel side til historien om norske soldater i tysk tjeneste på østfronten under den 2. verdenskrig. Å gjøre dette er ikke uten risiko, da man her rører ved noe hellig og fast forankret i den norske historietradisjon, nemlig bildet av de som «svik sitt land» og på den andre siden de som «valgte riktig».

Avisen står i fare for lette litt på det tåkesløret som en rekke norske historikere i mange år har brukt mye energi på å vedlikeholde, nemlig det faktum at nordmenn også deltok i de tyske styrkene, og det at de overraskende nok også hadde sine motiver. Mange av deltakerne så på den sovjetiske kommunismen som en trussel mot resten av Europa, og etterkrigstiden tatt i betraktning kan man vel spørre seg om i hvilken grad dette var ubegrunnet.

Under vinterkrigen 1939-

1940 deltok en rekke nordmenn på Finlands side, og når disse senere fikk anledning til å delta på tysk side så de på dette som en mulighet til å fortsette sin innsats for Finland. En del som deltok gjorde det på grunn av at de trodde på nasjonalsosialismen, og andre igjen av ren eventyrlyst. Man får mene hva man vil om motivene, men skal man presentere historie får man forholde seg til det som faktisk skjedde, og ikke skrive den om slik man gjerne skulle ønske den var.

Aftenbladet skal ha honnør for å fremstille denne historien på en uvanlig objektiv måte. En stor honnør går også til Martin Aarre for at han deler sine erfaringer med andre, slik at også disse kan bli en del av norsk krigshistorie. Tatt i betraktning at et langt større antall nordmenn deltok på tysk side enn i de allierte styrker, er tiden kanskje inne for å trekke hodet opp av sanden og forholde seg til dette mens vi fremdeles har kilder med førstehåndskunnskap tilgjengelig.